१.पृष्ठभूमि

विगत केहि वर्ष देखि बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको जिम्मेवार पदाधिकारीहरुको गैर जिम्मेवारीका कारण प्रतिष्ठानको छविमा आम जनमानसमा नकारात्मक सँदेश प्रवाह हुनुका साथै प्रतिष्ठान प्रति आम जनताले व्यक्त गरेको विश्वासमा समेत नकारात्मक सँदेश प्रवाह भैरहेको एवम जिम्मेवार पदाधिकारीहरु प्रतिष्ठानबाट प्रदान भैरहेको शैक्षिक तथा सेवामा गुणस्तरीय रुपमा सुधार गर्नु भन्दा भ्रष्टाचार गरि प्रतिष्ठानलाई धरासायी अवस्थामा पुर्याउने काम गरिरहेको भनि प्रतिष्ठानका छ जना सञ्चालक परिषद सदस्यहरु (प्रा.डा. पारस कुमार पोखरेल, प्रा.डा.विश्वनाथ यादव, नगर प्रमुख तिलक राई, स्वास्थ्य राज्यमन्त्री मा.उमेश श्रेष्ठ, राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. विश्वनाथ पौडेल, नेपाल मेडिकल काउन्सिलका अध्यक्ष डा. भगवान कोइराला) ले हस्ताक्षर गरी मिति [illegible] मा बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (BPKIHS) का [illegible] बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन [illegible] को दफा ११ घ. [illegible] उपकुलपति, शिक्षाध्यक्ष, रजिष्ट्रार र अस्पताल निर्देशकलाई पदबाट हटाउने सम्बन्धमा [illegible] प्रक्रिया अघाडि बढाउन अनुरोध सहितको लिखित निवेदन दर्ता गरेको ।

बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (BPKIHS) का [illegible] पदाधिकारीहरुको मिति २०७६/०७/०१ को निर्णयले बि.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०४९ को दफा ११ घ. बमोजिम मा. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रि [illegible] विशेष प्रतिनिधिको अध्यक्षतामा स्वास्थ्य सचिव डा. रोशन पोखरेल र धरान उपमहानगरपालिकाका मेयर श्री तिलक राई सदस्य रहेको छानबिन समिति गठन भएको । छानबिन समितिलाई प्रशासनिक कार्यमा सहजीकरण गर्न एवम समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्न स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट डा. कृष्णप्रसाद पौडेल-निर्देशक, मान बहादुर [illegible]-उपसचिव(कानुन) र भीमप्रसाद सापकोटा-वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक लाई खटाइएको थियो ।

२.अध्ययन विधि

तिन सदस्यीय छानबिन समितिले छानबिनको लागि देहाय अनुसारका मुख्य दुईओटा अध्ययन विधि अवलम्बन गरेको छ ।

२.१ सन्दर्भ सामग्रीको अध्ययन: यो प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (BPKIHS) को समस्या र समाधानको विषयमा विगतमा पनि विभिन्न मितिमा गठन भएका समितिहरु एवम आयोगहरुको देहाय अनुसारका प्रतिवेदनहरुलाई सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा अध्ययन गरिएको छ ।

स्वास्थ्य LIVE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

Scanned with CamScanner

- नेपाल मेडिकल काउन्सिलबाट खटिएको डा. नारायण बिक्रम थापा र डा. प्रेमित कुमार पोखरेल सम्मिलित निरीक्षण टोलीले २०७८ भाद्र २-५ मा स्थलगत अध्ययन गरि २०७८/०५/०९ मा पेश गरेको प्रतिवेदन
- चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट खटिएको प्रा.डा. जगदीश प्रसाद अग्रवाल-संयोजक, प्रा.डा. रमेश प्रसाद आचार्य-सदस्य र प्रा. तव्मा के.सी.-सदस्य सम्मिलित कार्यदलले २०७८ श्रावण २५ देखि भाद्र १७ गते सम्म अध्ययन गरि २०७८/०५/१७ मा पेश गरेको प्रतिवेदन
- मिति २०७८/०३/३१ मा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सचिव बैकुण्ठ अर्यालको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलले २०७८/०४/१८ मा पेश गरेको प्रतिवेदन
- मिति २०७८/०४/२० मा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरु(डा. कृष्ण प्रसाद पौडेल, मान बहादुर बस्नेत, देवराज भण्डारी) र बी. पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान शुद्धिकरण अभियान-२०७८, संयुक्त संघर्ष समितिको बीच भएको ६ बुँदे सम्झौता

२.२ सरोकारवालाहरुसंग छलफलः छानविन समितिले मिति २०७८/०७/०९ र १० गते बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (BPKIHS) धरान सुनसरीमा स्थलगत भ्रमण गरि देहाय अनुसारका सरोकारवालाहरुसँग छलफल सम्पन्न गरेको छ ।

BPKIHS शुद्धिकरण अभियान-२०७८, संयुक्त संघर्ष समितिका प्रतिनिधिहरु

- उपकुलपति डा. ज्ञानेन्द्र गिरि
- शिक्षाध्यक्ष प्रा. डा. गुरुप्रसाद खनाल
- अस्पताल निर्देशक प्रा.डा. गौरी शंकर शाह
- विभिन्न विभागमा कार्यरत विभागीय प्रमुखहरु
- विभिन्न पदमा कार्यरत कर्मचारी तथा विधार्थीहरु
- धरान उपमहानगरपालिकामा क्रियाशील राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु, नागरिक दवाव संजाल र सन्चारकर्मीहरु

स्वास्थ्य LIVE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

३. छानविनवाट प्राप्त विवरण

BPKIHS का समस्याहरुमा केन्द्रित भै विभिन्न मितिमा तयार भएका प्रतिवेदनको अध्ययन र सरोकारवालाहरु संगको छलफलको आधारमा BPKIHS मा विधमान समस्याहरुलाई देहाय अनुसार वर्गिकरण गरि पेश गरिएको छ ।

Scanned with CamScanner

३.१ पदाधिकारीहरुमा नैतिक जिम्मेवारी र पेशागत आचरणको कमजोरी

- प्रतिष्ठानका पदाधिकारीहरुले BPKIHS को Vission, Mission, Goal अनुसारको उच्चस्तरीय पेशागत आचरण र व्यवहार देखाउन नसकेको
- उपकुलपतिले २०७८/०३/१२ मा कार्यालय समयमा आन्दोलनरत पक्ष संग वार्ता गर्ने क्रममा मादक पदार्थ सेवन गरेको र अन्य पदाधिकारीले वार्ताको वातावरण बिगारी थप उत्तेजित बनाएको
- उपकुलपति र रजिष्ट्रार शुरु पदाधिकारी बिच आपसी विवाद, आरोप र प्रत्यारोप र असमझदारी सञ्चार माध्यमबाट छताछुल्ल भएको र यस बाट आन्दोलनरत पक्षको मनोबल बढेको
- कार्यकारिणी समितिको निर्णय बाहेक पनि कार्यहरु समेत उपकुलपतिको एकल निर्णयबाट गर्ने गरेको ।

३.२ शिक्षक तथा कर्मचारीहरुमा नैतिक जिम्मेवारीको अभाव

- अस्पतालका विभिन्न विभागहरुमा विभिन्न पदमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरुले नैतिक जिम्मेवारी अनुसारको कार्य नगरेको,
- प्रतिष्ठानमा हाजिर गर्ने तर काम बाहिर गर्ने, प्रतिष्ठानको जिन्सी सामाग्रीहरु व्यक्तिगत प्रयोजनको लागि आफ्नो निजि निवासमा लैजाने स्थानीयको गुनासो रहेको
- प्राध्यापक तथा शिक्षकहरुले पनि शैक्षिक समय अनुसार पढाउने र प्रयोगात्मक कक्षामा समेत नजाने गरेको
- उपकुलपति निर्वाचित प्रतिष्ठानमा बसी नियमित कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका प्रदान गर्न नसकेको, धरान भन्दा धेरै काठमाडौंमा समय खर्चिने गरेको

३.३ चिकित्सा शिक्षा तथा प्राज्ञिक क्षेत्र सम्बन्धि समस्या

- चिकित्सा विज्ञानका विभिन्न विधाका जनशक्ति उत्पादनका लागि पदाधिकारीसंग कुनै कार्य योजना नभएको
- विभागीय प्रमुखहरुको बैठक, प्राज्ञिक समिति बैठक र दिक्षान्त समारोह ४ वर्ष देखि हुन नसकेको
- मेडिकल काउन्सिलमा सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञको रुपमा दर्ता नभएका चिकित्सकलाई समेत प्रतिष्ठानमा विभागीय प्रमुखको जिम्मेवारी दिएको
- नियुक्तिको लागि न्यूनतम योग्यता र आधार नपुगेकालाई समेत Associate Professor को पदमा नियुक्ति दिइएको

स्वास्थ्य LIVE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

Scanned with CamScanner

- जनस्वास्थ्य र सामुदायिक चिकित्सा विभागमा आवश्यकता भन्दा धेरै फ्याकल्टी राखिएको
- पठन पाठनको लागि आवश्यक पूर्वाधारको कमि रहेको जस्तै एउटा कक्ष कोठामा १०० जना सम्म विद्यार्थी राख्ने गरेको, नर्सिंग तर्फको कक्षा कोठा पानि चुहिने/ जिर्ण हुदा पनि मर्मत नगरेको, डेन्टल चियर्स पुरानो र जिर्ण हुदा पनि मर्मत नगरेको, प्रयोगशालामा गुणस्तरयुक्त सामाग्रीको अभाव रहेको
- पुस्तकालयमा भएका पाठ्य सामाग्रीहरु निकै पुराना भएको नया पुस्तक [illegible] सामग्री उपलब्ध नभएको, Internet सेवा निकै कमजोर भएकोले बाहिरबाट सेवा [illegible] बाध्यता रहेको

स्वास्थ्य LIFE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

३.४ स्वास्थ्य सेवा प्रदानमा भएको बेथिति

- १०० बेड भन्दा धेरै बेड भएका अस्पतालले आफ्नै अस्पताल फार्मेसी संचालन गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको बारम्बारको निर्देशनको अवज्ञा गर्दै हाल सम्म पनि आफ्नै अस्पताल फार्मेसी संचालन नगरेको
- नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन नगरी बिरामीसंग चर्को शुल्क उठाउने गरेको
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गतका बिरामीलाई नियमुसार उपलब्ध गराउनुपर्ने औषधि समेत उपलब्ध नगराई बिरामीलाई किन्न बाध्य पारिएको
- प्रयोगशालामा Reagent को अभावमा Urea, Lipid Profile जस्ता सामान्य परिक्षण समेत नहुने, बायोप्सी प्रतिवेदन महिनौं सम्म प्राप्त नहुने, FNAC जस्तो परिक्षण समेत नहुने गरेको
- अल्ट्रासाउन्ड गर्नको लागि महिनौं सम्म पालो कुर्नुपर्ने
- अस्पतालजन्य फोहोर बिसर्जन मापदण्ड अनुसार हुन नसकेको
- Dialysis भवन निर्माण भै सकेको र Machine खरिद समेत भै सक्दा पनि Dialysis सेवा संचालन नगरेको
- प्रयोगशाला परिक्षण लगायतका अन्य Diagnostic Investigation र औषधि खरिदको लागि अस्पतालका कर्मचारीहरुले नै प्रतिष्ठान बाहिर रिफर गरेर पठाउने गरेको

३.५ वैधानिक र पारदर्शी खरिद प्रक्रियामाथि प्रश्न

- प्रतिष्ठानका पदाधिकारीहरु Academic Activities मा केन्द्रित हुनु पर्नेमा खरिद र यसबाट हुने कमिसन तर्फ आकर्षित भै पठन पाठन र शैक्षिक क्यालेन्डर नै खलबल हुन पुगेको

Scanned with CamScanner

- प्रतिष्ठानको आफ्नै खरिद नियमावली नभएको, खरिद योजना तयार पार्ने पद्धति नभएको, नियम विपरित खरिद कार्य हुने गरेको, खरिद सम्बन्धि विषयको विवाद नै पदाधिकारी बिचको आपसी कलहको कारण भएको
- खरिद कार्यमा प्रतिष्ठानका सिमित कर्मचारीहरु र व्यापारी बीचको सिन्डिकेट गठन गरि प्रचलित बजार मुल्य भन्दा कैयौं गुणा महँगो रेटमा सामाग्री किन्ने गरेको
- CT Scan Machine, MRI Machine, HDU जस्ता उपकरण खरिदमा अनियमितता भएको

स्वास्थ्य LIVE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

३.६ प्रशासनिक तथा राम्रो व्यवस्थापन कार्यहरुमा कमजोरी

- पदाधिकारी बिचको आपसी विवादले प्रशासनिक क्षेत्र अस्त व्यस्त भएको, प्रतिष्ठानको सिंगो प्रणाली अस्तव्यस्त र अनुशासनहिन बन्दै गएको
- एक वर्षमा ४८ करोड सम्म बेरुजु देखिने गरेको, वार्षिक २२० करोडको बजेटमा ७० % बजेट चालु खर्च रहेको
- चिकित्सक तथा कर्मचारीको बढुवा र वृत्तिविकास समेत रोकिएको, प्रचलित तलब स्केल अनुसार बढेको तलब भत्ता नियमित उपलब्ध हुन नसकेको
- विद्यार्थी छात्रावास र कर्मचारी आवासको व्यवस्थापनमा कमजोरी रहेको, विद्यार्थी कर्मचारीलाई आवास सेवा उपलब्ध हुन नसकेको तर प्रतिष्ठान बाहिरका व्यक्तिहरु समेत कर्मचारी आवास प्रयोग गर्ने गरेको, आवास भवन पानि चुहिने, धारा, बत्तिको राम्रो प्रबन्ध नभएको र भवन जिर्ण हुँदै गएको
- CT Scan मेसिन प्रतिष्ठानको प्रयोग नगरी, कमिसनको लोभमा बिचौलियाको मेसिन प्रयोग गरेर सेवा प्रदान गरेको
- बिरामीले घरमै Dialysis गर्न आवश्यक पर्ने CAPD Fluid उपलब्ध गराउने व्यवस्था भएको तर प्रतिष्ठानले उक्त CAPD Fluid उपलब्ध नगराई नेपाल सरकार संग शुल्क भुक्तानी लिएको
- पदाधिकारी र सम्बन्धित कर्मचारीले बिचौलियाको मिलेमतोमा प्रतिष्ठान भित्रका मेसिन उपकरण बिगार्ने, रिएजेन्टको कृत्रिम अभाव खडा गर्ने र बिरामीलाई बाहिर पठाउने गरेको
- प्रतिष्ठान हाता भित्र KID-Z नामको स्कूललाई करोडौंको जग्गा,भवन र आवास समेत बिना प्रतिस्पर्धा मासिक १४ हजार भाडामा लगाएको

Scanned with CamScanner

३.७ पदाधिकारिहरु एवम सरोकारवालाहरुको अभिव्यक्तिहरु

छानबिन टोलीले स्थलगत छलफलको क्रममा अस्पताल निर्देशक, शिक्षाध्यक्ष र उपकुलपति संग एकलाएक्लै छलफल गरेको थियो। रजिष्ट्रार प्रा.डा. मोहनचन्द्र रेग्मीको राजिनामा २०७८ भद्र २३ गते देखि नै स्वीकृत भएको र नीज उपलब्ध नभएकोले नीजसंग छलफल गरिएन। आन्दोलनरत चिकित्सकहरु, बिभागीय प्रमुखहरु, कर्मचारी तथा विद्यार्थी प्रतिनिधिहरु र नागरिक समाज/ राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु संग समेत [illegible] गरिएको थियो । छलफलको क्रममा सरोकारवालाहरु र तिनै जना पदाधिकारिबाट व्यक्त भएका प्रमुख अभिव्यक्तिहरु देहाय अनुसार रहेका छन् ।

छानबिन समितिको तर्फबाट उल्लेखित तिनै जना पदाधिकारीहरुलाई २०७८/०७/१२ भित्र लिखित सफाई पेश गर्नको लागि लिखित पत्र समेत बुझाइएको र निजहरुले पेश गरेको लिखित सफाई यसै प्रतिवेदनको अनुसूचीमा समावेश गरि पेश गरिएको छ ।

"प्रतिष्ठान सुधारका लागि आन्दोलनरत सरोकारवालाहरुले स्पष्ट ४ ओटा डेटलाइन सहितको रोडम्याप पेश गरेका छौं. हाल कार्यरत पदाधिकारीको बहिर्गमन, पारदर्शी निर्देशिका बनाई सोहि अनुसार योग्य र नेतृत्वदायी क्षमतायुक्त नया पदाधिकारीको नियुक्ति, हालका पदाधिकारीले गरेको अनियमितताको छानबिन गर्न छानबिन आयोग र अख्तियार/अदालतमा चलिरहेका मुद्दालाइ छिटो किनारा लगाउने पहल गर्नुपर्ने, यस भन्दा अगाडी बिभिन्न कार्यदल/समिति बनेका छन, ति समिति/कार्यदलले पेश गरेको प्रतिवेदन कार्यन्वयन हुनुपर्ने"

-डा. सुर्य प्रसाद रिमालको संयोजकत्वमा गठित प्रतिष्ठान सुधार अभियान/आन्दोलनरत पक्ष

"प्रतिष्ठानको शैक्षिक, आर्थिक आवस्था नाजुक भैरहेकोछ, गुणस्तर खस्कनुमा नेतृत्वले प्रभावकारी काम गर्न नसक्नु प्रमुख कारण हो, प्राज्ञिक संस्कार थाहा नभएको नेतृत्व भएकोले यो समस्या आएको हो, कनिष्ट व्यक्तिको मातहतमा सिनियरलाइ काम गराउदा मनोबल घटेको छ, वरिष्टताको आधारमा जिम्मेवारी दिनुपर्ने, प्रतिष्ठान/विश्वविद्यालय बन्दा बाहिरको व्यक्तिलाई नेतृत्व दिनुहुँदैन, नियुक्ति प्रक्रिया नै त्रुटीपूर्ण छ, राजनैतिक आस्थाको आधारमा होइन प्राज्ञिक क्षेत्रको योगदानको आधारमा नेतृत्व चयन हुनुपर्यो"

-प्रतिष्ठानका बिभिन्न विभागमा कार्यरत बिभागीय प्रमुखहरु

"प्रतिष्ठानको होस्टेल भवन, पिउने पानि तथा बेड अत्यन्त दयनीय छ, आकस्मिक कक्ष जिर्ण छ, नर्सिङ बिभागको भवन पनि चुहिने छ, नर्सिङको फिल्ड अभ्यास लैजाने स्वास्थ्य संस्थाहरुको सम्झौता सकिएको वर्षौं भैसक्दा पनि नवीकरण भएको छैन, अस्पतालजन्य फोहोर व्यवस्थापन दयनीय छ, स्टोर व्यवस्थापन ध्वस्त भएको छ, कर्मचारीले बढेको तलब पाएको छैन, कोभिडमा काम गरेको जोखिम भत्ता पाएको छैन, HMIS मा reporting हुदैन, यस्तो बिकृति,बिसंगति र

Scanned with CamScanner

अनियमितताको शुरुवात डा. बि.पी. दासको कार्यकाल देखि शुरु भएको हो, २ लाख पर्ने सामग्रीलाई ६२ लाखमा खरिद गरियो, तर कारवाही भएन, बि.पी. को कर्मचारी हु भन्न पनि लाज लाग्ने आवस्था आएको छ"

-प्रतिष्ठानमा कार्यरत कर्मचारीहरु

"प्रतिष्ठानको पुरानो घाटा ६ अरब छ, गत वर्षको घाटा ९० करोड छ, बिजुली, इन्धनदेखि स्टोरका सामग्री सबैमा चुहावट/ भ्रष्टाचार व्याप्त छ, पदाधिकारी मात्र हैन प्रत्येक कर्मचारीले प्रतिष्ठानको साधान/स्रोतको दुरुपयोग गर्छन, चुहावट नियन्त्रण प्रणाली छैन, खरिद प्रक्रिया पारदर्शी र नियम संगत छैन, कमिसनको जालो सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय सम्मै पुगेको छ, VC को असाधारण अधिकार धेरै छ कटौती गर्नु पर्ने भयो, पदाधिकारी नियुक्ति प्रक्रियामा आर्थिक चलखेल भएको कारण पदाधिकारीले कमाउन मात्र ध्यान दिने भए, ब्रिफकेस भरि पैसा बुझाउनेलाइ VC नियुक्ति गरिन्छ भन्ने गुनासो छ, डा.बि.पी. दास को कार्यकालदेखि प्रतिष्ठान धरासायी हुन शुरु भयो, अहिले सम्म त्यसको सुधार हुन सकेन झन् खस्कदै गयो, सुधारका लागि मुख्य ४ ओटा काम गर्नु पर्छः हालका पदाधिकारीको [illegible] पारदर्शी निर्देशिकाको आधारमा नया पदाधिकारीको नियुक्ति, भ्रष्ट कर्मचारी/पदाधिकारीलाई कारवाही [illegible] चलिरहेको मुद्दा छिटो किनारा लगाउने"

[illegible] दे[illegible] सजाल, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु,संचारकर्मिहरु

स्वास्थ्य LIVE
स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रुपान्तरणको मुख्य आधार

"मेरो अधिकार क्षेत्र भित्र २ लाख सम्मको मात्र खरिद गर्ने म्यान्डेट पर्छ, मैले कुनै अनियमितता गरेको छैन । उपकुलपतिले स्पष्टिकरण सोधेको कारणले आन्दोलन शुरु भएको हो, म निर्दोष छु, छानबिनमा म दोषी ठहरिएमा जुनसुकै सजाय भोग्न मन्जुर छु"

- प्रा.डा. गौरीशंकर शाह

अस्पताल निर्देशक

"प्रतिष्ठान सुधारको नाममा शुरु भएको अभियान आन्दोलनको रुपमा किन चलिरहेको छ- म आफै कन्फ्युजनमा छु । मा यस प्रतिष्ठानमा २३ वर्ष देखि कार्यरत छु, हालका उपकुलपतिको नियुक्ति हुनु भन्दा आगाडी करिब ९ महिना कार्य बाहक उपकुलपतिको रुपमा कठिन समयमा पनि मैले धेरै सुधारका कामहरु गरेको छु ।VC र Registrar को व्यवस्थापकीय कमजोरीको कारण अहिलेको समस्या सिर्जना भएको हो, अभियानको शुरुवात प्रतिष्ठान सुधारको नाममा भएको थियो तर असार १५ गतेको घटना पश्चात पदाधिकारीको बहिर्गमनको कुरा उठेको हो, शुरुवातमा VC र Registrar को राजिनामा मागिएको थियो पछी सबै पदाधिकारीको राजिनामा मागियो, VC र Registrar को कमजोरीको सजाय मैले किन भोग्ने, मेरो कमजोरी केहि छैन, VC ले कार्यकारिणी समितिबाट निर्णय गराउनु पर्ने आर्थिक कुराहरु समितिको बैठकमा लग्न भएन, १५ गतेको घटनामा उपकुलपतिलाई DSP र उपमेयरले Escorting गरेर लैजानु भएको हो, तर Rector ले मा.प.से. नगराएको आरोप लगाइएको छ"

-प्रा.डा. गुरुप्रसाद खनाल

Scanned with CamScanner

शिक्षाध्यक्ष

मेरो नियुक्ति २०७६/१२/२६ मा भएको हो, नियुक्तिको लगत्तै कोभिड महामारी भएकोले कार्य योजना अनुसार कार्य गर्न सकिन, आन्दोलनको शुरुवात स्वास्थ्यकरण सीधिएकोबाट भएको हो, अनुशासनहिनताको Height उच्च देखिएकोले स्पष्टिकरण मार्फत सतर्क गराइएको मात्र हो, बिना प्रमाण राजनीतिक पूर्वाग्रह राख्दै कर्मीलाई अभियोजन गर्नु अन्याय हो, शिक्षक कर्मचारीहरुको ५०% कमाइ प्रतिष्ठान बाहिरको निजि क्षेत्रसँगको Racket मार्फत भएको छ, यो १५-२० वर्ष देखिको समस्या हो, मेरो कार्यकालमा मात्र भएको समस्या होइन, पुरानो समस्यालाई मैले हटाउन खोज्दा मलाई चरित्र हत्या गरेर हटाउन खोजियो, म प्रतिष्ठान बाहिरबाट नियुक्ति भएको हुनाले प्रतिष्ठान भित्रका आकांक्षीहरु मलाई हटाउन लागि परेका छन, सबैलाई VC बन्ने हतारो छ, मादक पदार्थ सेवन गरेको सवालमा मैले त्यो दिनमा कर्मीलाई अभद्र व्यवहार गरेको छैन, दुर्व्यवहार बोलेको छैन, दुइ जना पदाधिकारी Registrar र Rector को मिलेमतोमा घटनालाई अति रंजित गरिएको मात्र हो, दुइ जना पदाधिकारी Registrar र Rector मिलेर मलाई हटाउन गरेको प्रयास हो"

-डा.ज्ञानेन्द्र गिरि

उपकुलपति

स्वास्थ्य शिक्षा नै सामाजिक रूपान्तरणको मुख्य आधार

३.८ पदाधिकारीहरुले पेश गरेको लिखित सफाइ पत्रको सार संक्षेप

बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन,२०४९ को दफा ११ छ. को उपदफा (४) बमोजिम तिनै जना पदाधिकारीहरुलाई २०७८/०३/१२ भित्र लिखित सफाई पेश गर्नको लागि लिखित पत्र समेत बुझाइएको र निर्धारित समयसीमा भित्र पदाधिकारीहरुले समिति समक्ष पेश गरेको सफाई पत्रको सारसंक्षेप यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ. निजहरुले पेश गरेको लिखित सफाई यसै प्रतिवेदनको अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ ।

"......२०७४ जेठ देखि प्रतिष्ठानमा अस्पताल निर्देशक पदमा कार्यरत छु, नियुक्ति भएदेखि आजसम्म मैले निर्देशक पदको गरिमालाई अक्षुण्ण राखी निर्विवाद रुपमा इमान्दारिता पूर्वक कार्य गर्दै आएको छु, म अस्पताल निर्देशकको जिम्मेवारीमा रहदा २ जना उपकुलपति र १ जना कार्यवाहक उपकुलपतिको पद र शक्ति प्रतिको आशक्तिको शिकार भएको, उपकुलपतिले मेरो कार्यकालको आधा समय अधिकार विहिन जस्तो बनाएको, नियमावली अनुसारको अधिकार प्रत्यायोजन नगरी पदलाई लंगडो बनाउने, अधिकार प्रत्यायोजन नै नगरी जिम्मेवारी विहिन बनाउने, मेरो मातहतमा सह-निर्देशक नियुक्त गरि निर्देशकले गर्ने काम सह-निर्देशक/रजिष्ट्रार मार्फत गराउने गरि मलाई जिम्मेवारी विहिन बनाएर राखिएको हो, मैले जहिले पनि प्रतिष्ठानको हितमा दत्त चित्त भै आफ्नो दक्षता र कार्य क्षमताले भ्याए सम्म अत्यन्त इमान्दारिताका साथ कार्य गर्दै आएकोले कारवाही गर्नु पर्ने कारण केहि छैन......"

-अस्पताल निर्देशक प्रा.डा.गौरीशंकर शाहले पेश गर्नुभएको ३ पेजको लिखित सफाइको सारसंक्षेप

“.....विगत २३ वर्ष देखि प्रतिष्ठानमा विभिन्न जिम्मेवारीमा रहेर पदीय मर्यादा अनुरुप कार्य गर्दै आइरहेको छु, आगामी दिनहरुमा पनि अविच्छिन्न रुपमा पदीय मर्यादा अनुरुप कार्य [illegible] प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु, म माथि [illegible] अन्यायपूर्ण [illegible] गर्दछु, म माथि पदीय दायित्व पुरा नगरेको भन्ने आरोप लगाइनु र [illegible] लगाइनु पूर्वाग्रह र अन्यायपूर्ण [illegible] छु.....

-शिक्षाध्यक्ष प्रा.डा. [illegible] पेश [illegible] ६ पेज (६ अनुसूची समेत)को लिखित सफाइको सारसंक्षेप

स्वास्थ्य LIFE

“.....२०७६/[illegible]/२६ [illegible] उपकुलपतिमा नियुक्ति भए देखि प्रतिष्ठानको कानुनी व्यवस्थाले तोकेको काम, कर्तव्य र अधिकारको पालना र प्रयोग गरि प्रतिष्ठानको उद्देश्य प्राप्तिको लागि अहोरात्र खटीई प्रतिष्ठानको हितको लागि कार्य सम्पादन गर्दै आएको हुँदा [illegible] अनुकुलको दायित्व पुरा गरेको छु । तसर्थ मलाइ दायित्व पुरा नगरेको भनि [illegible] नमिल्ने व्यहोराको सफाई पेश गरेको छु । [illegible] परिस्थितिका [illegible] जिम्मेवारी स्वीकार गरि आफ्नो पदीय जिम्मेवारीको [illegible] प्रक्रियाहरु अघि बढाई नै रहेको अवस्थामा संस्थाका केहि [illegible] कार्यशैलीका कारण विषम परिस्थिति सिर्जना भएको र कार्य [illegible] परिस्थितिमा उपकुलपतिको दायित्व एवम जिम्मेवारी ग्रहण गरेको हुँदा पदीय दायित्व पुरा नगरेको भन्ने आरोप निराधार रहेको जिकिर गर्दछु......”

-उपकुलपति डा.ज्ञानेन्द्र गिरीले पेश गर्नुभएको ६ पेज (१५ अनुसूची समेत)को लिखित सफाइको सारसंक्षेप

४. छानबिनको निष्कर्ष र सुझाव

बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको समस्याका विषयमा विभिन्न समिति/कार्यदलले पेश गरेका प्रतिवेदनको अध्ययन र सरोकारवालाहरु सगको छलफलको आधारमा छानबिन समितिको निम्न अनुसारको निष्कर्ष रहेको छ ।

बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा पदाधिकारीको पदीय जिम्मेवारी र पेशागत आचरणको कमजोरी, शिक्षक तथा कर्मचारीहरुमा पदीय जिम्मेवारीको अभाव, चिकित्सा शिक्षा तथा शासकीय क्षेत्र सम्बन्धि बहु आयामिक समस्या, स्वास्थ्य सेवा प्रदानमा भएको शिथिलता, प्रशासनिक तथा समग्र व्यवस्थापन कार्यहरुमा कमजोरी, खरिद कार्यमा अनियमितता र पदाधिकारी बीचको बेमेल जस्ता समस्याहरु विद्यमान रहेको र यी समस्याहरुको समाधानको लागि निम्न अनुसारका कार्यहरु अविलम्ब गर्न आवश्यक रहेको छानबिन समितिको ठहर छ ।

४.१ बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका हाल कार्यरत पदाधिकारीहरू उपकुलपति, शिक्षाध्यक्ष र अस्पताल निर्देशकको पद अनुसारको दायित्व पुरा गर्न नसकेकोले बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०४९ को दफा ११ घ. को [illegible] बमोजिम कारवाही गर्न सञ्चालक परिषद समक्ष सिफारिश गर्ने ।

स्वास्थ्य LIVE

४.२ बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा हाल कार्यरत पदाधिकारीहरू उपकुलपति, शिक्षाध्यक्ष र अस्पताल निर्देशक एवम राजिनामा स्वीकृत भैसकेको रजिष्ट्रारले समेत पदमा रहदाको बखत अख्तियारको दुरुपयोग गरी पदीय मर्यादा र आचरण विपरितको व्यवहार एवम आर्थिक अनियमितता गरेको विषयमा राज्यको स्थापित निकायले छानविन गर्ने र दोषी ठहरिएमा कानुन अनुसारको कारवाहीको लागि सिफारिश गर्ने ।

४.३ बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा राजनैतिक भागबन्डा र अपारदर्शी चलखेलबाट नभई स्वास्थ्य मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्यको नियुक्ति र मनोनयन सम्बन्धि मापदण्ड,२०७३ अनुसार शैक्षिक योग्यता र उच्च व्यवस्थापकीय क्षमता भएको, उच्च पेशागत आचरण र समाजमा प्रतिष्ठित व्यक्तिलाइ वस्तुनिष्ट छनौटको आधारमा जिम्मेवार पदमा पदाधिकारी नियुक्ति गर्न सिफारिश गर्ने ।

४.४ बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा कार्यरत शिक्षक र कर्मचारीलाई प्रतिष्ठान प्रति जिम्मेवार बनाइ अनुशासित र जिम्मेवार ढंगबाट कार्य गर्न प्रोत्सहन गर्ने र अनुशासनहिन र गैह जिम्मेवार कर्मचारीलाई सजाय हुने प्रबन्ध गर्ने ।

स्वास्थ्य LIVE

४.५ बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा विद्यमान स्थिति र समस्याहरुको समाधानका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयका सचिव बैकुण्ठ अर्याल संयोजक रहेको समितिले पेश गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुधारका सुझावलाई कार्यन्वयन हुने प्रबन्ध गर्ने ।

धन्यवाद

Scanned with CamScanner